

Aftagerpanelet for Institut for Statskundskab

M Ø D E R E F E R A T

Forum: 8. møde i Aftagerpanelet
Møde afholdt: tirsdag d. 9. marts 2012, kl. 15-17
Sted: Institut for Statskundskab, lokale 4.2.26
Referenter: Troels Claus Baagland & Rikke Bartholdy

Til stede

Anders Wivel (AW), Michael Zilmer-Johns (MZJ), Peter Kuhlman (PK), Flemming Juelsholt (FJ), Adam Wolf (AWO), Henrik Kyvsgaard (HK), Louise Eff (LE), Lotte Grünbaum (LG), Klara Christensen (KC), Lars Bo Kaspersen (LBK), Rikke Bartholdy (RB), Karen Lund Petersen (KLP) og Troels Claus Baagland (TCB)

Dagsorden

- 1. Godkendelse af dagsorden**
Dagsordenen blev godkendt.
- 2. Godkendelse af referat fra møde i aftagerpanelet den 18. November 2011**
Referatet blev godkendt uden bemærkninger.
- 3. Vurdering af ny 2-årig engelsksproget kandidatuddannelse Master of Science (MSc) in Social Sciences in Politics (cand.soc.)**

a) Introduktion til formålet med uddannelsen og aftagerpanelets rolle som sparringspartnere og aftagere af kandidater

Lars Bo Kaspersen introducerede til formålet med uddannelsen: Dels muligheden for at optage bachelorer fra det samfundsvidenskabelige og humanistiske område samt professionsbachelorer, der ikke har direkte adgang til en kandidatuddannelse i statskundskab og give dem mulighed for at læse

17. APRIL 2012

CENTER FOR SUNDHED OG SAMFUND

ØSTER FARIMAGSGADE 5
POSTBOKS 2099
1014 KØBENHAVN K

TLF 35 32 33 66
DIR 35 32 33 38
FAX 35 32 33 99

tcb@ifs.ku.dk
www.polsoci.ku.dk

REF: TCB

en politologisk overbygning med tværfaglige perspektiver på baggrund af deres bacheloruddannelse. Dels muligheden for – som instituttets første rent engelsksprogede uddannelse – at kunne tiltrække udenlandske studerende, der kunne være med til at skabe et internationalt studiemiljø til gavn for de studerende på den nye uddannelse og kandidatstuderende generelt. Efterspørgslen på adgang til en politologisk overbygningsuddannelsen var stor, både blandt danske bachelorer og udenlandske bachelorer.

b) I hvilket omfang forventer I og den branche/type arbejdsplads, I repræsenterer, at kunne aftage kandidater fra uddannelsen?

Michael Zilmer-Johns (MZJ) fandt det multidisciplinære og internationale meget interessant ud fra en udenrigsministeriel vinkel. Der ville særligt være mulighed for at arbejde i udlandet med kapacitetsopbygning, hvor man f.eks. kunne kombinere en antropologisk faglighed med forvaltningsmæssige kompetencer. Det var vanskeligt at finde folk, der kunne f.eks. arabisk og kinesisk og kunne kombinere med de kompetencer, denne uddannelse kunne bibringe. Det skulle dog sikres, at kandidaterne havde de grundværktøjer, man skulle bruge i et ministerium.

Dog så MZJ en problematik omkring, hvilket output og brand man kunne skabe med en uddannelse, der både ville trække udenlandske og danske studerende og om gruppen ikke ville være for heterogen.

LG vurderede, at man inden for konsulentbranchen ville tage godt imod denne type kandidater, ikke mindst fordi konsulentbranchen kigger på den enkelte profil i højere grad end titler og er interesserede i tværfaglige profiler.

LE mente, at der kunne være kandidater, der kunne bruges i det private erhvervsliv, ikke mindst kandidater med stærke metodekompetencer. I det offentlige, hvor kandidater fra statskundskab typisk har været ansat, har analytiske kompetencer været væsentlige. Denne egenskab kunne med fordel bringes ind i det private. Dog ville det kræve en stor indsats at brande uddannelsen, så private arbejdsgivere kunne få øje på værdien af uddannelsen.

PK støttede varmt arbejdet med at skabe en uddannelse, der kunne optage humanister, der ofte røg ud i arbejdsløshed men som med en overbygning som denne ville have større chancer på arbejdsmarkedet.

Hvor stor betydning har det, at der er muligheder for specialiseringer, der kan bruges målrettet, når kandidater skal gøre sig attraktive på et offentligt eller privat arbejdsmarked?

HK havde flere ansatte med en baggrund som religionssociologer og antropologer. Deres kompetencer havde været yderst relevante, ikke mindst ef-

ter Muhammedkrisen. Set i det perspektiv var der bestemt et jobmarked for kandidater med specialiseringer og en baggrund inden for f.eks. antropologi. Uddannelsen ville også være relevant for professionsbachelorere fra forsvaret, der kunne specialisere sig inden for et område som Mellemøsten.

MZJ gav et eksempel på nytten af at kende et fremmed marked og en fremmed kultur fra et større projekt i Kina. Der kørte et politisk spil om finansiering af projektet, som ikke var til at gennemskue for personer, f.eks. juristerne, der mente at alt var på plads, men som ikke kunne gennemskue mekanismerne i det politiske spil.

c) Forslag til det videre arbejde med uddannelsesforslaget, herunder uddannelsens indhold og ideer til at gøre uddannelsen attraktiv for det af-tagermarked, I repræsenterer

Lotte Grünbaum fandt, at KU havde et stort potentiale for at udbyde denne type uddannelse, dog burde man være opmærksom på, om kandidater ville kunne konkurrere med CBS kandidater på det private arbejdsmarked, selvom de ville have nogle akademiske forcer, som ikke fandtes på CBS.

Adam Wolff så ideen med uddannelsen og kombinationen af en bacheloruddannelse inden for et andet område med en politisk overbygningen, som meget interessant. Han pegede dog på, at 40 ECTS inden for de politologiske kerneområder, 50 ECTS som valgfag samt en hovedopgave kunne udgøre et problem i.f.t. at skabe en balance mellem det politologiske og andre fag, der måske i højere grad ville blive knyttet til bachelorfagligheden end det politologiske område. Adam Wolf fandt det vigtigt at fokusere på uddannelsesbeskrivelsen og sikre og klargøre, at politologien var kernefagligheden og uddannelsens styrke i forhold til CBS uddannelser.

AW understregede, at alle fag på uddannelsen, herunder valgfag, var politologiske, men at man naturligvis nøje overvejede balancen mellem det valgfri og det obligatoriske i uddannelsen. Med en stor grad af valgfrihed inden for politologiske fag ville de studerende kunne sammenlæse fag med scient.pol. studerende. Sammenlæsningen kunne medvirke til at sikre et højt fagligt niveau og åbne op for et stort udvalg af kurser uden for store ressourcemæssige omkostninger.

Louise Eff bragte spørgsmålet om hands-on kompetencer inden for projektledelse, kommunikation og lignende op. Med en kandidatuddannelse, der var bygget op som en scient. pol uddannelse, ville der være meget læsning og få undervisningstimer. Man ville lære at lære, men måske ikke gjort uddannelsen praktisk anvendelig. Derfor anbefalede hun at fastholde, at undervisningen skulle være praktisk anvendelig med mange små opgaver undervejs, som det foreliggende oplæg til uddannelsen lagde op til.

KLP svarede, at udfordringen ganske rigtigt bestod i at inddrage hands-on kompetencer som kommunikative færdigheder uden at miste kernefagligheden. Derfor var tanken om at bruge redskabsfag aktivt i fagene, men ikke udbyde dem som selvstændige fag bygget ind i uddannelsesforslaget.

KC spurgte til opbygningen af specialet omkring et projektledelsesseminar. Hertil svarede AW, at man ville lave en videreudvikling af det eksisterende obligatoriske seminar med et mere eksplicit og systematisk fokus på at kunne styre og lede et projekt.

Adgangskravene og balancen mellem at stille tilstrækkelige høje adgangskrav uden at udelukke potentielle studerende ved at stille for høje krav blev drøftet. PK mente, at man skulle overveje, hvorvidt forudsætningskravet om 10 ECTS inden for metode være tilstrækkeligt, men gav samtidig udtryk for, at kravene ikke måtte blive for høje, og at man ved at optage de bedste studerende ville kunne skabe et fornuftigt fagligt indgangsniveau. Det, at udelukke nogle med for høje adgangskrav, kunne ødelægge noget af det spændende, et miljø med studerende med forskellige uddannelsesmæssige baggrunde kunne bibringe.

LE støttede vigtigheden af at sikre metodekompetencer og udtrykte skepsis overfor, hvorvidt studerende med matematik B kunne håndtere metodefagene.

AW svarede, at man var meget opmærksom på, at der f.eks. inden for metodeområdet kunne være en forskel i indgangsniveau. Derfor arbejdede man med tanken om en differentiering, så studerende med særligt høje metodiske kompetencer kunne tage et avanceret metodefag, mens studerende, f.eks. med en baggrund inden for et sprogfag, ville kunne opnå et tilstrækkeligt højt niveau i metode igennem et intensivt undervisningsforløb målrettet denne gruppe.

LBK tilføjede, at der i engelsk sammenhæng var tradition for, at man kunne gennemføre nogle meget intensive forløb, der ville bringe studerende op på et højere akademisk niveau.

4. Orientering om nye bachelor- og kandidatstudieordninger for statskundskabsuddannelserne

AW orienterede om studieordningsændringer med ikrafttrædelse af nye bachelor og kandidatstudieordninger per. 1. september 2012.

Kandidatstudieordningen

AW oplyste, at der på den nye kandidatstudieordning skete en opdeling i mundtlige henholdsvis skriftlige eksamener, hvor studerende hidtil har kunnet vælge mellem en mundtlig eller skriftlig eksamen på kurser, der ikke er semi-

narer. Fagspredningen var gjort mere simpel, hvor eneste krav nu var, at maksimum 30 ECTS må være inden for det samfundsvidenskabelige område og minimum 60 ECTS inden for det politologiske område. Der var også indført en mulighed for at blive optaget på ph.d. seminarer som "honoursfag".

Det var fortsat muligt at aflægge fri opgave eksamener (10 ECTS) uden for udbud. Der kunne desuden skrives opgaver à 12,5 ECTS eller 15 ECTS uden for udbud af studerende, der havde aflagt "skæve" ECTS point på andre danske eller udenlandske uddannelsesinstitutioner (f.eks. 7,5 ECTS fag på CBS).

Samlet set gav den nye KA-ordning en større valgfrihed til de studerende og en stærkere faglighed, da der ville være en større sammenhæng mellem kursus- og eksamensform.

Bachelorstudieordningen

AW oplyste, at udfordringen havde være at sikre, at hvert semester var normeret til på 30 ECTS i henhold til gældende regler.

AW oplyste om ændringerne i den nye bachelorstudieordning:

-faget *Videnskabsteori og metodologi* på 10 ECTS ville blive oprettet på første semester, hvor det afløste *Videnskabsteori, undersøgelsesdesign og kildekritik* på 5 ECTS.

- *Økonomi* var blevet opdelt i *mikroøkonomi* på 2. semester og *makroøkonomi* på 3. semester. Opdelingen af *Økonomi* skete, fordi ingen fag ifølge KU's regler må forløbe over flere semestre. Opdelingen havde den positive effekt, at der ville være bedre plads til de øvrige fag, herunder *Metode II* og *International forvaltning*, hvor der hidtil har været en tendens til at de studerende prioriterede *Økonomi*.

-*Almen og sammenlignende statskundskab* ville blive delt, således at *Almen statskundskab* på 10 ECTS lå på 2. semester, og *sammenlignende statskundskab*, ligeledes på 10 ECTS, lå på 5. semester. Derved opnåede man positive synergieffekter. *Sammenlignende statskundskab* lå således godt i forlængelse af *Metode 2* (4. semester), hvor de studerende indførtes i sammenlignende metode, ligesom faget *International politik* kunne sammen tænkes med sammenlignende statskundskab på 5. semester.

AW oplyste at "omkostningen" ved den nye studieordning var, at fagene *formidlingstemaugen* og *Sociologi I* røg ud af studieordningen. Formidlingstema-ugen havde været udsat for en del kritik, og man ville nu få formidlingselementet inkorporeret i faget *National forvaltning*. Med nedlægningen af *Sociologi I* vil Sociologien samlet set blive reduceret med 2,5 ECTS for at få ECTS-regnestykket til at gå op.

KC understregede, at målet for de studerende havde været at sammentænke fagene, og at man havde været opmærksom på, at sociologi ikke måtte blive for reduceret. Den hurtige introduktion til metode (på 1. semester) skulle give de nye studerende en anden måde at tænke metode på, end de var været vant til i gymnasiet. Yderligere var det målet, at man får mere kvalitativ metode og ”Hands-on” øvelser i metode fagene.

PK tog redegørelsen til efterretning, og understregede, at Aftagerpanelet med interesse så frem til, hvordan de nye studieordninger ville fungere.

LE spurgte muligheden for at aflægge praktik i uddannelsen? AW oplyste, at der er mulighed for at få afløst op til 30 ECTS ved praktik på kandidaten, og at det kræver, at der er en vejleder med samfundsfaglig baggrund i den organisation hvor praktikken lægges.

AWO spurgte til hvad forskellen på Metode 1 og 2 var? KC redegjorde herfor. Hun oplyste at der er kvantitativ og kvalitativ metode på både Metode 1 og 2, men at Metode 1 er mere redskabsorienteret, hvor man introduceres til SPSS, mens Metode 2 fokuserer mere på den bagvedliggende forståelse af modellerne og konfigurative metodeanalyser.

MZJ understregede vigtigheden af at sikre en balance mellem teori og empiri på uddannelserne.

5. Orientering om strategiplanen

LBK oplyste, at det oprindeligt var meningen, at strategiplanen skulle være drøftet på et møde i Aftagerpanelet i maj måned, men at behovet for et hurtigt møde for at involvere Aftagerpanelet i arbejdet med den nye uddannelse ikke muliggjorde dette. Strategiplanen ville i stedet blive fremsendt som bilag til næste møde i Aftagerpanelet, som ville finde sted til efteråret.

LBK oplyste at Strategiprocesen har været intens, og har resulteret i et 14-15 sider langt papir indeholdende en række milepæle for perioden 2012-2016. Strategiplanen berørte 4 områder: uddannelse, forskning, formidling og administration.

1. **Uddannelse.** IFS forpligtede sig til at udbyde flere uddannelser, og arbejdet med den nye cand. soc. skulle ses som led heri. Revisionerne af studieordningerne skulle ligeledes ses som led i udviklingen af de eksisterende uddannelser.
2. **Forskningsorganisering.** Hidtil havde der eksisteret 3 hovedgrupper - Forvaltning, International politik og Statskundskab, men tiden var løbet fra denne måde at organisere instituttets forskere på. I stedet var man begyndt at organisere sig omkring forskningstemaer og i forskningscentre. Der var nu 4 centre og 7 forskningsgrupper ved IFS. LBK oply-

ste, at princippet om fordeling af ressourcer nu skete på baggrund af, hvor man fandt, at der var ”damp på kedlen”, og hvor instituttet stod stærkest. LBK oplyste, at der var nedsat en forskningsledelseskomite på 8 forskere, som skulle tjekke ansøgninger og artikler for at sikre kvaliteten og sikre, at artikler kom med i prestigefyldte tidsskrifter. Forskningskomiteen var altså at betragte som en støttefunktion, der skulle sikre at forskerne blev bedre til at realisere deres potentiale.

3. **Formidling.** IFS skulle opretholde sin store synlighed i mediebilledet, men skulle også blive bedre til at formidle egne forskningsresultater, herunder i den internationale debat.

LG spurgte til hvad der menes med ”damp på kedlen”, når ressourcerne skulle fordeles mellem forskerne.

LBK oplyste at det ville være ledergruppen + forskningsgrupperne, der vurderer dette, og at var de sædvanlige parametre som f.eks. hvilke grupper, der tiltrak flest eksterne midler, havde de fleste ph.d. studerende, tiltrak de mest interessante internationale forelæsere og fik flest artikler med i de vigtigste tidsskrifter.

LBK nævnte også, at det også ville være fornuftigt at give ressourcer til forskningsområder, hvor der skønnedes, at instituttet skulle lægge en større forskningsindsats, såsom Asienkompetencer, pensionspolitik og transformationen af den offentlige sektor.

6. Nyt fra Instituttet

Institutlederen orienterede om igangværende aktiviteter og initiativer på instituttet, herunder ansættelse af nye medarbejdere.

Drøftelse af balancen mellem teori og praksis i statskundskabsuddannelsen

PK oplyste, at han havde bedt om at drøfte kandidatstuderende Steffen Thybos indlæg i forskellige medier. Steffen Thybo havde f.eks. rejst spørgsmålet om, hvorvidt studiet var for teoretisk, hvis man fokuserede på 1200 siders overvejende teoretisk pensum i et fag og ikke dets anvendelighed i samfundet.

PKs indledning udmøntede sig i en generel diskussion om balancen mellem den teoretiske og praktiske dimension på statskundskabsstudiet.

LE så, at der med fordel, f.eks. i forhold til offentlig/privat samarbejde, kunne bruge en mere praksisorienteret analysekraft.

KC oplyste, at der på en DANSIC konference var fokus på Statskundskab i praksis og øget brug af cases. Hun fandt således, at der, set ud fra et studenterperspektiv, var sæt spændende initiativer i gang, som adresserede problemstillingen omkring øget kobling mellem det teoretiske og praktiske på uddannelsen.

MZJ fandt, at studerende til eksamener ofte havde en fremragende indsigt i teoretiske aspekter, mens kendskab til og refleksioner over aktuelle politiske begivenheder var ikke var gode nok.

LG's synspunkt på baggrund af erfaringer som vejleder på RUC og CBS var ligeledes, at instituttet måtte blive bedre til at integrere konkrete problemstillinger i undervisningen. Hun gav nogle konkrete eksempler på, hvordan dette kunne realiseres i undervisningen.

AWO nævnte, at censorerne også havde et ansvar for at stille spørgsmål om virkelighedens dilemmaer ved eksamensbordet.

KC understregede, at set fra et studentsynspunkt, var den teoretiske fundering meget vigtig, så målet var at skabe en balance, så de studerende kom i stigende berøring med praksis uden at risikere, at studiet blev for "letbenet".

Det blev bemærket, at studerende havde mulighed for at aflægge op til 30 ECTS point igennem et praktikophold og at mange studerende benyttede sig af denne mulighed for at udvikle deres kompetencer i en arbejds kontekst.

LBK fandt, at diskussionen afspejlede, at universitetet nu var anderledes end i 80'erne og bagud, hvor kun en lille procentdel af befolkningen gik på universitet og måske brugte 7 år på at læse Aristoteles. Han understregede, at man var fuldstændig opmærksom på, at nytænkning af uddannelsen var væsentligt for instituttet. Et fokuspunkt var, at inkludere praksiselementer i undervisningen, herunder mere redskabsorienterede fag, der fokuserede på kommunikation, korte præsentationer og projektledelse. Instituttet forholdt sig også i stigende grad til, hvordan man forkortede vejen til den private sektor og fokuserede allerede på undervisning i for eksempel CSR og virksomhedsorganisation. Han bemærkede samtidig, at de studerende også måtte bære et ansvar og se med alvor på, at de havde en 45 timers arbejdsuge som studerende, herunder et ansvar for at følge med i aktuelle udviklinger inden for deres fagområde.

7) Evt.

I.a.b.